

HEN DRAMFFYRDD YN ARDAL DOLGARROG

FORMER TRAMWAYS IN THE DOLGARROG AREA

Rheilffordd fynydd gorsaf bŵer

Roedd sawl tramffordd, a gysylltid yn bennaf â chwareli a mwyngloddiau, yn bodoli ar un adeg yn yr ardal hon. Cawsant eu gadael i raddau helaeth erbyn 1888.

Adeiladwyd tramffyrdd Eigiau a Cowlyd yn ddiweddarach i gynorthwyo gydag adeiladu'r cronfeydd dŵr sydd eu hangen ar gyfer cynhyrchu pŵer trydan dŵr, a ddefnyddiwyd yn wreiddiol ar gyfer mwyndoddi alwminiwm yn Nolgarrog.

Roedd Tramffordd Eigiau, a adeiladwyd tua 1907, yn tarddu o dramffordd segur Cedryn a adeiladwyd tua 1859 i gludo llechi o chwarel Cedryn a chwareli Cwm Eigiau i lanfa ar Afon Conwy. I ddechrau roedd yn fesurydd safonol ond fe'i troswyd yn lein gul pan ddechreuodd y gwaith ar Dramffordd Cowlyd.

Roedd lein gul Dramffordd Cowlyd yn gangen oddi ar Dramffordd Eigiau a adeiladwyd ym 1916 i hwyluso gwaith adeiladu ar Argae Cowlyd. Cwblhawyd yr argae ym 1921 ond parhaodd y dramffordd i gael ei defnyddio tan 1968

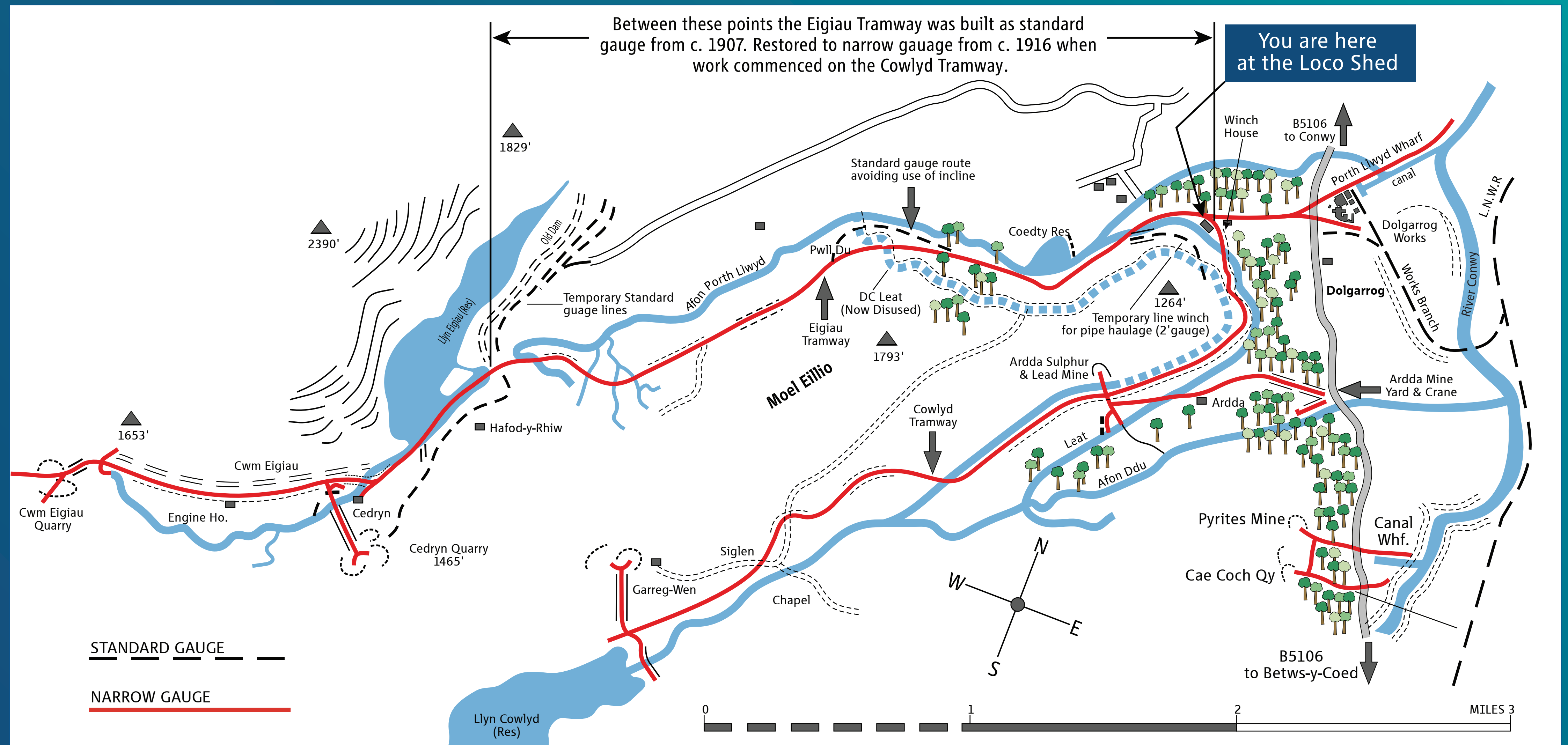
A power station's mountain railway

Several tramways, mainly associated with quarries and mines, once existed in this area. They were largely abandoned by 1888.

The Eigiau and Cowlyd tramways were built later to assist with the construction of the reservoirs required for the production of hydro-electric power, used initially for the smelting of aluminium at Dolgarrog.

The Eigiau Tramway, constructed c.1907, had its origins in the abandoned Cedryn Tramway which was built c.1859 to transport slate from the Cedryn quarry and Cwm Eigiau quarries to a wharf on the Conwy River. It was initially standard gauge but was converted to narrow gauge when work started on the Cowlyd Tramway.

The narrow gauge Cowlyd Tramway was a branch off the Eigiau Tramway built in 1916 to facilitate construction work on the Cowlyd Dam. The dam was completed in 1921 but the tramway remained in use until 1968.

Golygfa o Dramffordd Eigiau yn dangos y llinell trawsyrru trydan o'r Wyddfa a alluogodd i gynhyrchu alwminiwm ddechrau cyn i'r argae gael ei gwblhau.

A view of the Eigiau Tramway showing the electricity transmission line from Snowdon which enabled aluminium production to begin before the dam was completed.

Ffotograff cynnar yn dangos Tramffordd Eigiau. Mae'r ffrwd newydd ei hadeiladu i'w gweld i'r chwith o'r ffotograff.

An early photograph showing the Eigiau Tramway. The newly constructed DC leat can be seen to the left of the photograph.

Locomotif "Uxbridge" yn cael ei wincio i lawr yr incline yn 1911 ar ôl cwblhau argae Eigiau. Fe'i prynwyd yn ddiweddarach gan yr Aluminium Corporation lle bu'n gweithio yn y seidins tan 1948.

Locomotive "Uxbridge" being winched down the incline in 1911 following completion of the Eigiau dam. It was later purchased by the Aluminium Corporation where it worked in the sidings until 1948.

Y tren oedd yn cludo pobl bwysig i ac o dorri'r dywarchen gyntaf ar gyfer argae Cowlyd ym Medi 1917.

The train which carried dignitaries to and from the cutting of the first sod for the Cowlyd dam in September 1917.

Mae'r Dramffordd lein gul yn dal i gael ei defnyddio yn y 1960au

The narrow gauge tramway still in use in the 1960's

RWE